

ONDŘEJ RAK: SOCIOKULTURNÍ DOPADY LIKVIDACE STARÉHO MĚSTA MOST

DIPLOMOVÁ PRÁCE POSUDEK VEDOUCÍHO PRÁCE

Diplomant zvolil téma, které je pro naši vědní disciplínu mimořádně zajímavé. Likvidace města Mostu v jeho podobě vzniklé kontinuálním vývojem od středověku a jeho nahrazení městem novým vystavilo obyvatelstvo mimořádné situaci hodné pozornosti řady věd. Diplomant si předsevzal úkol kulturologické syntézy tohoto široce mezioborového tématu na ploše, která je nutně omezena funkcí i rozsahem. Logicky narazil na četné limity poznání dané disproporcí zájmu jednotlivých disciplín i účelovou manipulací. Jádrem jeho výzkumu se tak logicky staly výpovědi pamětníků, pro něž byla likvidace starého Mostu a nucený transfer do Mostu nového žitou životní realitou. V tom vidím jeden z podstatných rozměrů hodnocení práce. Pro diplomanta je naopak onou žitou životní realitou nový Most a jeho rekonstrukce minulých dějů a jejich dopadů má také charakter rekonstrukce osobní prehistorie. Dává to práci přitažlivý energetický náboj, ovšem tato osobní zainteresovanost zároveň zatěžuje nutnou badatelskou kázeň.

Práci logicky otevírá stručný přehled dějin Mostu. Z jeho osudů pak akcentuje zlomové body: katastrofu roku 1895, rozhodnutí vlády ČSSR o likvidaci Mostu v roce 1962 a reálnou likvidaci v letech 1964 – 1982. Vstupní expozici a analýzu pak doplňuje podrobnějším zpracováním osudů vybraných mosteckých památek, přičemž největší pozornost věnuje přirozeně děkanskému kostelu Nanebevzetí P. Marie. Za velmi cenný moment práce pokládám kapitolku, v níž bez obsírnějšího výkladu

diplomant provádí jednoduché ekonomické vyhodnocení ztrát a zisků likvidace starého Mostu a vytvořil si tak velice působivý pendant analýzám ztrát nemateriálních. Zvláštní pozornost si při hodnocení práce zasluhuje aplikace metody strukturální analýzy na dopady likvidace starého Mostu. Jí zjištěný málo funkční systém města Mostu pak analyzuje v jeho sociokulturních determinantách. Pozornost věnuje zejména marginalizaci obyvatel a kolektivnímu bydlení.

Dalším z přínosů práce, které musím i v rámci stručného posudku konstatovat, je srovnávací analýza s řešením analogické situace v jižním Limbursku a v saském regionu Bautzen. Tím si diplomant otevírá cestu k další podstatné složce své práce, k analýze možností řešení. Jeho analýza rekultivace je rovněž plna cenných postřehů. Stranou diplomantovy pozornosti nezůstal ani v mnohém modelový případ Horního Jiřetína. Svá zjištění doplnil terénní empirickou sondou a analýzou zdravotních dopadů ekologické situace na Mostecku.

Celkově lze práci hodnotit jako úspěšné komplexní zmapování dopadů likvidace Mostu na jeho obyvatele a jejich dlouhodobých důsledků. Sugestivní expozici města Mostu jako místa katastrof dokázal podložit důkladným studiem literatury v harmonické syntéze s empirickou sondou a autopsií. Diplomovou práci Ondřeje Raka *Sociokulturní dopady likvidace starého města Most* **plně doporučuji k obhajobě.**

V Praze 25. 9. 2008

PhDr. Vladimír Czumalo, CSc.